

मृदाक्या (मृद् + आक्य) f. eine wöhrriechende Erdart H. 1086.
 मृदि s. मर्दिय.
 मृदित (partic. von मर्द) 1) adj. s. u. मर्द. — 2) n. eine best. Krankheit des männlichen Gliedes सुच. 1, 298, 7. 18. 2, 124, 2.
 मृदिनी (von मृद्) f. gute Erde, guter Boden ÇABDAK. im ÇKDr.
 मृडुं (von मर्द) UNĀDIS. 1, 29. 1) adj., f. मृडु und मृद्वी P. 4, 1, 44. VOP. 4, 16. compar. मदीयम्, superl. मदीष्ठ P. 6, 4, 161. VOP. 7, 59. weich, zart, geschmeidig (Gegens. कठिन, स्थिर, खर, क्रूर, तीक्ष्ण, दारुण, परुष); = कोमल und मृतीक्ष्ण (तीक्ष्ण H. an.) AK. 3, 2, 27. 3, 4, 40, 97. H. 1387. an. 2, 233. MED. d. 14. (मृद्म् कृस्ताभ्यां मृद्वी कृत्वा VS. 11, 55. मृद्वि च्छन्दः शिथिरम् AIT. BR. 6, 16. ÇAT. BR. 3, 2, 4, 11. सीसं मृडु 5, 4, 4, 10. दधि KĀTH. 73, 3. तृणं GOBH. 4, 7. शादल JĀĒN. 3, 7. VARĀH. BRH. S. 54, 47. KATHĀS. 60, 15. अयम् Spr. 3185. सलिल 2248. 2719. मोदक 2247. चर्मन् सुच. 1, 29, 8. पृ 66, 7. °कोल, °मुख 26, 1. 117, 17. 127, 3. °मांस 2, 11, 15. शय्या 35. 7. 80, 4. स्नेह 176, 12. कोष्ठ 187, 1. 190, 8. 308, 18. भूमि 1, 134, 19. VARĀH. BRH. S. 33, 2. कुशेशयरजोमृदुरेणुः पन्थाः ÇĀK. 86. मर्मन् DAÇ. 1, 43. मृगशरीर ÇĀK. 10. मृङ्ग RAGH. 8, 56. °गात्र VJUTP. 11. मृडुतलो चरणी VARĀH. BRH. S. 68, 2. 70, 2. 61, 10. 62, 1. 68, 7. 70, 5. शिरीषमृद्वी (सीता) MAHĀN. 104 (SĀH. D. p. 65). MĀRK. P. 21, 18. Haar MBH. 3, 1822. R. 6, 23, 14. VARĀH. BRH. S. 68, 57. 81. 70, 9. अथ वा मृडु वस्तु किंसितुं मृडुनैवारभते प्रजा-त्तकः RAGH. 8, 45. मृदिष्ठात्पुरोऽकाशस्य (so die Ausg. und die Hdschr.) aus dem weichsten Theile des Pur. ĀÇ. Çr. 5, 17, 5. मृडुं हृदयं weichherzig ÇAT. BR. 1, 6, 2, 10. मनम् MĀRK. P. 100, 8. कृपामृडुमनम् RAGH. 9, 57. weich, mild von Personen AV. 3, 23, 4 (f. मृडु so v. a. zärtlich). M. 4, 246. 7, 140. MBH. 3, 1064. प्रसक्तकारिणः केचित्कार्यासमृद्वो ऽपरे 13, 2093. 3026. R. 2, 21, 11. 45, 8. Spr. 2250. fgg. 3923. 4503. 4602. 4745. fg. का-त्ता मृडुः 3224. VARĀH. BRH. S. 8, 8. BRH. 24, 12. HIT. 81, 22. मृडुपरुष-गुणी Milde und Strenge Spr. 1314. कर्मन् 3873. KĀM. NITIS. 7, 22. अयु-पाय MBH. 1, 5685. mild so v. a. schwach, mässig: तार सुच. 1, 32, 6. क्रिया 38, 21. 129, 15. अग्नि 2, 32, 4. 180, 1. रश्मयः MAITRĀJ. 6, 30 (S. 163). अमृडुमपूष VARĀH. BRH. S. 24, 22. पवन VIKR. 85. RAGH. 11, 76. MBH. 14, 1416. पार्थस्य मृडुपुङ्गताम् 6, 2572. 2591 (mit der ed. Bomb. °पुङ्गतां zu lesen). °काय VARĀH. BRH. S. 68, 111. °संचरत्कर Spr. 1700. °प्रय-त्वावृत्तौ AV. PRĀT. 1, 29. Sch. मृडुमध्याधिमात्रव JOGAS. 1, 22. 2. 34. schwach, keinen Widerstand zu leisten vermögend: य पूंसं कृत्तिं मृडुं म-न्यमानः AV. 5, 18, 5. नमयन्मृद्वन् । उन्मूलयंश्च कठिनान्पान्वायुरिव हृ-मान् KATHĀS. 19, 89. ततस्ते मृद्वो ऽभूवन्गन्धर्वाः शरपीडिताः MBH. 3. 14900. zart, mild vom Laut, Ton, von der Stimme, Rede ÇĀNKH. Çr. 17. 3, 17. KĀND. UP. 2, 22, 1. VP. PRĀT. 1, 125 (मृडुतर Schol.). VARĀH. BRH. S. 74, 18. °वाच् NIR. 6, 31. M. 9, 335. VARĀH. BRH. 2, 8. LAGHŪ. 2, 14 in Ind. St. 2, 286. वाग्भिर्मृद्वीभिः R. 4, 2, 2. adv. in °भाषिणी VIKR. 88. VA- RĀH. BRH. S. 86, 9. 63, 3. अस्मिन्ति मृडु सुदीर्घम् 94, 12. स्वनसि मृडु ÇĀK. 22. sanft vom Gange: °गामिनी MBH. 3, 16746. SĀV. 5, 105 (गजं st. मृडु MBH. 3, 16853). MĀRK. P. 16, 25. °गति (वात) ÇUK. ed. Bomb. 4. मृडु (Synonym सौम्य) sanft als Gesamtname für die Nakshatra Anu- rādhā, Kītrā, Revatī und Mṛgāçiras VARĀH. BRH. S. 35, 31. 60, 21; vgl. WEBER, ÇJOT. 36. Na x. 2, 384. fg. — 2) m. a) der Planet Saturn (vgl. मन्द) VARĀH. BRH. 4, 22. 14, 4. — b) N. pr. eines Mannes gaṇa

विदादि zu P. 4, 1, 104. eines Fürsten VP. 462. — 3) f. ई Weinstock mit rōthlichen Trauben RĀĒAN. im ÇKDr. Vgl. मृद्वीका. — 4) n. Milde: मृ- डुकूरे M. 1, 29. अलं चार्कं मृद्वे दारुणाय च MBH. 5, 938. मृडुना दारुणं कृत्ति मृडुना कृत्त्यदारुणम् 3, 1059. Spr. 980. 2249. 4288. 4994. m.: च- न्दनस्य मृडुः P. 2, 2, 8, Vārt. 3, Sch. — Vgl. 1. 3. मर्दिव.
 मृडुक (von मृडु) adj. weich: वस्त्राणि SADDH. P. 4, 19, b. मृडुकम् adv. zart, leise: अथघाटिलो मृडुकं वादपिष्यति LĀTJ. 4, 2, 9.
 मृडुकलायस (मृडु + कृ°) n. Blei (शीषक d. i. सीसक) RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुकोष्ठ (मृडु + कोष्ठ) adj. leicht zu Stuhl gehend WILSON; vgl. मृदौ कोष्ठे सुच. 1, 146, 16.
 मृडुक्रिया (मृडु + क्रि°) f. das Erweichen: शक्तः सुच. 2, 23, 3.
 मृडुगण (मृडु + गण) m. = मृडुवर्ग GĀJOTIST. im ÇKDr.
 मृडुगन्धिक (मृडु + ग°) m. eine best. Pflanze VJUTP. 142.
 मृडुगमन (मृडु + गमन) adj. einen sanften Gang habend; f. अां das Weibchen der Gans oder des Schwans RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुचर्मन् m. eine Art Birke, = चर्मन् RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुचाप (मृडु + चाप) m. N. pr. eines Dānava HARIV. 2285. 14287.
 मृडुच्छर (मृडु + छर) m. eine Art Birke (भूर्ज) H. 114. eine im Gebirge wachsende Pilu-Art ĠAṬĀDU. im ÇKDr. = कुकुरानु und श्रीताल RĀ- ĒAN. ebend.
 मृडुजातीय (मृडु + जा°) adj. ziemlich weich u. s. w. P. 6, 1, 217. Sch. AV. PRĀT. 4, 28. Sch.
 मृडुता (von मृडु) f. Weichheit, Milde, Schwäche: मृडुतां व्रत् u. s. w. milde, schwach werden: यदि पूर्वोपकारिर्मे न क्रोधो मृडुतां व्रजेत् R. 6, 5. 11. सुच. 2, 463, 21. RAGH. 3, 54. Spr. 3308. VARĀH. BRH. S. 46, 5.
 मृडुताल (मृडु + ताल) m. ein best. Baum, = श्रीताल RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुतीक्ष्ण (मृडु + ती°) adj. zugleich milde und scharf: मृडुतीक्ष्णतरं पृद्यते तदिदं मन्मथ दृश्यते त्वयि MĀLAV. 37. collect. Bez. der beiden Nakshatra Kṛttikā und Viçākhā: कैतभुजं सविशाळं मृडुतीक्ष्णम् VARĀH. BRH. S. 98, 11.
 मृडुल (von मृडु) n. Weichheit, Zartheit, Milde सुच. 1, 132, 21. 236, 4. VARĀH. BRH. S. 72, 2. मृडुलं च तनुलं च विल्लवतं तथैव च । स्त्रीगुणा ऋ- पिभिः प्रोक्ताः MBH. 13, 541. RĀĒA-TAR. 3, 96. MĀRK. P. 15, 55. 68, 32. भास्करस्य R. 3, 22, 21. दोषाणां गुणत्वप्रतिपादनं मृडुलम् PRĀTĀPAR. 23, b, c.
 मृडुलच् oder °लच् (मृडु + लच्) m. eine Art Birke (भूर्ज) AK. 2, 4, 3, 26.
 मृडुलक n. Gold ÇABDAK. im ÇKDr.
 मृडुपत्र (मृडु + पत्र) m. Rohrschilf (नल) RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुपर्वक (मृडु + पर्वन्) m. Rohr (वेत्र) RĀĒAN. im ÇKDr. °पर्वन् WILSON.
 मृडुपीठक (मृडु + पी°) m. eine Art Wels (पाठीन) H. Ç. 193.
 मृडुपुष्प (मृडु + पुष्प) m. Acacia Sirissa (शिरीष) Buch. HĀN. 94. RATNAM. 159.
 मृडुपूर्व (मृडु + पूर्व) adj. f. अा zart: वाच् MBH. 3, 2395. °पूर्वम् adv. auf eine zarte Weise 2891. JOHNS. Sol. 36, 153. R. 2, 1, 8.
 मृडुप्रिय (मृडु + प्रिय) m. N. pr. eines Dānava HARIV. 2285. 14287.
 मृडुफल (मृडु + फल) m. N. verschiedener Pflanzen: = विकङ्कत, विकण्टक und मधुनालिकेरिक RĀĒAN. im ÇKDr.
 मृडुर (von मृडु) m. N. pr. eines Sohnes des Çvaphalka VP. 435. Bhig. P. 9, 24, 15. HARIV. 1917 (मुर die ältere Ausg.). 2083 (मुर die